תוספתא טבול יום

תוספתא

geulaquiz.com

פרק א

א המכניס חלות בין להפרישן בין שאין להפרישן נשכן נפסלות במנין. מוסיף עליהן האורז וגריס של טפיח בזמן שאינן קלופין ר״ש אומר אף פולין הגמלונין כיוצא בהן טהורין באב הטומאה וא״צ לומר בטבול יום דברי ר״מ וחכ״א טהורין בטבול יום וטמאין בכל הטומאות. מוסיף עליהן האורז וגריס של טפיח בזמן שהן קלופין התבלין והשנוניות חבור בטבול יום וא״צ לומר בכל הטומאות. רשב״ג היה אומר בד״א בככרות של בעל הבית אבל בככרות של נחתום אינו טמא אלא הקצה והשום והשנונית בלבד.

ב אחד משקה שנטמא באב הטומאה ואחד משקה שנטמא בולד הטומאה הרי הוא תחלה לעולם. מטמא חבירו וחבירו [את] חבירו אפי׳ הן חוץ ממשקה טבול יום שהן פוסלין ואינן מטמאין.

ג חומר בידים מטבול יום שהידים תחלה לחטאת מטמאות אחד ופוסלות אחד בקדש ומטמאות התרומה ומטמאות את המשקין לעשותן תחלה באלו הימים וכל שאינו חיבור בטבול יום חיבור בידים. חומר באוכלין שאין במשקין ובמשקין מה שאין באוכלין. שהאוכלין יש להן ידות ואין צריכה מחשבה לאוכלין ומטמאין את המשקין לעשותן תחלה והמשקין מטמאין את האוכלים לעשותן שנים לספקן לטמא את אחרים ואין להן טהרה מטומאתן משא״כ משקין. חומר במשקין שהמשקין לעולם ומטמא כל שהוא ויש מהן שנעשו באב הטומאה לטמא אדם ומטמא בגדים ולטמא אוכלין ומשקין וכלי מאחוריו וכלי חרס מאוירו משא״כ באוכלין. חומר במים מה שאין במשקין ובמשקין מה שאין במים שהמים נעשין אב הטומאה לטמא אדם ולטמא בגדים ופוסלין את המקוה בשלשת לוגין ואת הגוף בשלשת לוגין משא״כ במשקין שהמשקין אין להן טהרה מטומאתן ואין טהורין בגוף ופוסלין את המקוה בשינוי מראה משא״כ במים.

ד אחורי כלים שנטמאו במשקין ר׳ אליעזר אומר מטמאין את המשקין ואין פוסלין את האוכלין והלכה כדבריו ר׳ יהושע אומר מטמאין את המשקין ופוסלין את האוכלין וק״ו ומה אם טבול יום שאינו מטמא משקה חולין פוסל אוכלי תרומה אחורי כלים שהן מטמאים משקה חולין דין הוא שיפסלו אוכלי תרומה שמעון אחי עזריה אומר חולין ומה אם טבול יום שהוא פוסל אוכלי תרומה אינו מטמא משקה חולין אחורי כלים שאינן פוסלין אוכלי תרומה דין הוא שאינן מטמאין משקה חולין א״ר יוסי הלכה היאך נחלקו עליה אבות הראשונים ורבו <עליה> דברי תורה מדברי סופרים ודברי סופרים מדברי סופרים.

פרק ב

א עיסה שקראה שם חלתה בצפונה וכן קישות שקרא שם תרומה בצפונה הרי חיבור. ניטלה חלתה מתוכה וחזר לתוכה הרי זו אינו חיבור. המקפה והחמיטה של חולין והשמן של תרומה צף על גביהן נגע טבול יום בשמן לא פסל אלא השמן וכן השמן שהוא צף על גבי היין ר׳ ישמעאל בר׳ יוחנן בן ברוקה אומר ב״ש אומרים חבור וב״ה אומרים אינו חבור. טבול יום שהיה תורם את הבור ונפלה הימנו חבית של תרומה ושקעה בבור <של יין> מן השפה ולפנים חבור מן השפה ולחוץ אינו חבור ואם היה פיטום אפי׳ כלי שיש בו מאה כור כולו חבור <אחד>.

ב חבית שנבקע בין משוליה בין מצדיה ונגע בה טבול יום טמאה ר׳ יהודה אומר מפיה ומשוליה חבור. מפיה המשקה משוך ידו. משוליה מפני שהמשקה ברור ע״ג ידיו א׳ מן הצדדין יעלה בא׳ ומאה. בעבוע שבחבית שניקב ומכוון מבפנים לבחוץ ר׳ יהודה אומר בכולן מן הצדדין יעלה באחד ומאה. מעשה שביעבע יין בעליו ובאו ושאלו את ר׳ יהודה ואמר יעלה בא׳ מהן.

ג אוכל שנפרץ ומעורה במקצת אם יש לו יד אוחזין אותו ביד. עלה אוחזין אותו בעלה יש לו זה וזה אוחז באיזו מהן שירצה אין לו לא זה ולא זה ר״מ אומר בגדול ר׳ יהודה אומר בקטן ר׳ נחמיה אומר בטהור וחכ״א בטמא. בד״א בטבול יום אבל בשאר כל הטומאות הרי זו חיבור רבי אומר אחד טבול יום ואחד שאר כל הטומאות היה נמשך עמו חבור ואם לאו אינו חבור.

ד עיסה שנדמעה או שנתחמצה בשאור של תרומה נתחייבת בחלה ואינה נפסלת בטבול יום דברי ר״מ ור׳ יהודה ור׳ יוסי ור״ש פוסלין א״ר מנחם בר יוסי אמרתי לפני אבא אי אתה מודה במקפה ובחמיטה של חולין והשום והשמן של תרומה צף על גביהן שאם נגע טבול יום במקצתו לא פסל אלא מקום מגעו וא״ל זה מין אחד וזה שני מינין.

ה ירק של תרומה וביצה טרופה נתונה על גביו ונגע טבול יום בביצה כל הסדר העליון חבור דברי ר׳ יוסי ור״ש ור׳ יהודה אומר אינו חיבור אלא הקלח שכנגד ידו. על זו העיד ר׳ ישמעאל לפני חכמים בכרם ביבנה שאינו חבור אלא הקלח שכנגד ידו. אמר ר׳ יוסי לא על זו העיד אלא על העשוי כמו כובע שהוא חבור.

ו חוט של ביצה שקרם על דפנה של לפס ונגע בה טבול יום מן השפה ולפנים חבור מן השפה ולחוץ אינו חיבור ר׳ יוסי אומר אף מן השפה ולפנים כל שנקלף עמו חבור וכל שאינו אינו חבור. ביצה שנקפה בתוך הקערה ה״ז חבור התחיל לטרפן אינו חיבור טרפן במשקים ה״ה חיבור ביעין שנקפן בתוך הטפיח הרי אלו אינן חבור התחיל לטרף אינו חבור טרפן במשקין חבור טרפן במימי עצמן הוכשרו הרי הן כעגול של דבלה שנפלו על מקצתו ה״ז קוצה הימנו עד שלש אצבעות על רוחב מלא הקצות דברי ר׳ יהודה וחכ״א אינו נוטל <הימנו> אלא מקום משקה בלבד. אמר רבי נראין דברי ר׳ יהודה בדבילה שמינה שלא גרסה וחכ״א בדבילה שמינה שגרסה.

ז משקה טבול יום בטהור דברי רבי. ר׳ יהודה אומר בטמא. האשה שהיא טבולת יום לשה לה עיסה וקוצה הימנה חלה ומפרשת ומנחת בכפישה או באנחותא ומקפת וקורא לה שם מפני שהיא שלישי והשלישי טהור בחולין ועל כולן אמר ר׳ יהושע דבר חדש שחידשו סופרים ואין לי מה אשיב.

ח התורם את הבור ונתנה אשר לא תתגלה והגיע לבור ולשפכה ה״ז שלם. היה תורם את הבור ונסדקה חבית או נשפכה אם ירד הימנה כדי דימוע אינו שלם ואם לאו ה״ז שלם. היה תורם ד׳ ה׳ חביות כאחת אע״פ שלא ירד מכל אחד ואחד כדי דימוע הרי זה שלם מפני שהוא מתנה על כל אחת ואחת בד״א בתרומת ראשית יין ושל שמן שאין תרומת ראשית ניטלת אלא מן המוקף אבל בתרומת מעשר ובשאר כל הרי זה שלם. היה תורם תרומה ותרומת מעשר כאחד אף תרומת מעשר אינו שלם ר׳ יוסי אומר בכולן אם היה הדיוט ולא התנה תנאי בית דין הוא.